

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Clara Raphael

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 283.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403938534128/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

barndomshjem på disse to ægteskabsformer, den traditionelle husholdning, som skulle tilfredsstille legemlige behov og fremskaffe legitime arvinger, og den romantiske intimsfære, som skulle tilfredsstille følelsesmæssige behov og skabe 'valgsægtskaber', svarer til periodens kønsdualisme. Pigen, Minona, identificerer sig med Helene og dennes (illegitime) kærlighed til faderen, hendes identitet udgår fra 'forældrenes' forening »saavel i levende Æmhed for dette yndige Barn [Minona selv], som i gjensidig Kjærlighed til hinandens; drengen, Viggo, identificerer sig derimod med legaliteten i den biologiske moders krav, hans identitet fundes i loven og »den ægteskabelige Eicndomsret» (s. 99). De biologiske forældres skilsmisse og tidlige død efterlader således børnene på kønsdualismens yderpositioner.

Mødet mellem Viggo og Minona bliver et sammenstød mellem disse kønsroller. »Hun havde Kjærligheden og Enthusiasmen paa sin Side – han havde Piigten og Retfærdighedsfølelsen paa sin» (s. 128). Viggo bebrejder faderen, at han ikke rettede sine følelser mod den kvinde, han var lovformeligt gift med, mens Minona bebrejder moderen, at det ikke lykkedes hende at vække faderens kærlighed og derved sønnens forståelse for faderen. »Jeg siger Dig Viggo – Du vilde forstaaet ham gjennem hende! Og saa vilde han kommet til at elske hende i dig» (s. 121). Minona beskriver her den trekantede følelsescirkulation mellem far, mor og barn, som var kernepunktet i den romantiske intimsfæres selvforståelse. Konfrontationen mellem de to værdisæt tilspidnes i Viggos og Minonas diskussion om kærlighedens begreb. Hvor Viggo i forlængelse af den kristne sjæl/legeme-dualisme adskiller kærligheden mellem mand og kvinde fra kærligheden til Gud, hævder Minona, at der kun er én kærlighed, at ægte kærlighed mellem mennesker er identisk med den guddommelige kærlighed.

Inden for hovedfortællingens ramme optager konfrontationen mellem disse to livssyn den største plads. Diskussionen antager teologiske dimensioner, på samme måde som Clara Raphaels emancipationsforestillinger fik en religiøs overbygning i revisionen af paradismyten. Minona fortsætter Claras afvisning af syndefaldet og helvede, hvorimod Viggo mener, at uden angsten for helvedes pinsler vil folk ikke holde sig på lovens grund. Disse teologiske re-